

A barna medve (*Ursus arctos*) nyárvégi-őszi táplálékösszetételének vizsgálata 2017-ben

A pályázó neve: Juhász Erika Mária

Képzés: ELTE Biológia Doktori Iskola,
Ökológia, konzervációbiológia és szisztematika program

Neptun-kód: F78957

A felmérés helye és ideje: Felső-Maros mente (Románia), 2017. október 23-29.

2017. októberének végén Romániába utaztam, a Felső-Maros mentére, hogy a Milvus Csoport – Természetvédelmi és Madártani Egyesület szakemberével, Sugár Szilárdal közösen medveürülékeket vizsgáljunk, medve-életnyomokat keressünk egy dombvidéki erdős-agrár tájban. Három vizsgálati területünkön – Dédabisztrán, Holtmaroson és Marosvécsen – 2005 óta folynak ilyen jellegű felmérések, sokéves adatok állnak rendelkezésünkre. A transzektek lejárását a korábbi években Kecskés Attila (szintén az egyesület munkatársa) végezte.

Az október végi-november eleji időszakban megtalálható ürülékek a nyárvégi-őszi táplálék-összetételről adnak információt. Az ürülékek elemzése a korábbi években makroszkopikusan történt, a fel nem ismert összetevők begyűjtésre kerültek. Ez a módszer gyorsasága, hatékonysága miatt előnyös olyan esetekben, amikor nagyszámú ürülék megvizsgálása a cél. (Konfliktust okozó állatfajok kutatásakor fontos lehet, hogy minél hosszabb időn keresztül, minél nagyobb terület bejárásával szerezzünk megbízható adatokat.) Ugyanakkor szeretnénk az idén gyűjtött reprezentatív minták komplexebb elemzése által az ürülékösszetétellel kapcsolatos ismereteinket pontosítani, és rámutatni a korábban használt módszer alkalmazhatóságára annak korlátaival együtt.

Az ELTE Tehetséggondozási Tanács utazási pályázatának segítségével kutatótársammal 4 napot töltöttem terepen, a fennmaradt időt pedig Marosvásárhelyen folytatott szakmai konzultációra, az eredmények értékelésére fordítottuk.

Marosvécsen 40, Dédabisztrán 75, Holtmaroson 37 ürüléket találtunk. Mindegyiknek meghatároztuk az összetételét és megbecsültük a komponensek százalékos arányát, GPS koordinátát rögzítettünk, a friss ürülékek esetében a nedves tömeget is lemértük és mintát

vettünk későbbi elemzésekhez. A 2017-es adatokat a 2005 és 2016 közötti adatokkal együtt szeretnénk publikálni a későbbiekben egy angol nyelvű szakfolyóiratban.

A kutatóút egyéni szakmai fejlődésemet is segítette. 2016 és 2017 augusztusában is foglalkoztam ilyen vizsgálatokkal ugyanezekben a területeken, de a medvék táplálék-összetétele ebben az időszakban eltér. Nyáron többek között a mezőgazdasági kultúrák, ősszel makktermés szerepe meghatározó. (A gyümölcsfák nyáron és ősz elején is fontos táplálékforrást jelentenek.) Októberben tehát olyan komponenseket is vizsgáltam, melyek augusztusi útjaim alkalmával nem kerülhettek elő.

Egy irodai megbeszélés során egy olyan új kutatási ötlet is felvetődött, melynek megvalósítását 2018. nyarán szeretnénk elkezdni egy másik romániai területen. Ezzel párhuzamosan Felső-Maros menti felméréseinket is folytatjuk.

Budapest, 2017. november 27.

Juhász Erika

Juhász Erika Mária

Saját fotóimból válogatott illusztrációanyag

Holtmaroson és Dédabisztrán az időjárás nehezítette a munkát

Barnamedve Marosvécs határában 2017. októberében

A medvenyomban megállt az esővíz

Medveásás karomnyommal